

**INGLIZ TILINI O'QITISH JARAYONIDA
MEDIATEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH**

USMANOVA KOMOLA XIKMATULLAYEVNA

*Alfraganus universiteti Filologiya fakulteti Xorijiy filologiya kafedrasida katta
o'qituvchisi*

ANNOTATSIYA: Ushbu tezisda ingliz tilini o'qitish jarayonida mediatexnologiyalardan foydalanish masalasi yoritilgan. Zamonaviy texnologiyalar, xususan, raqamli media vositalari, interaktiv platformalar va sun'iy intellekt asosida ishlovchi ilovalar til o'rganish samaradorligini oshirishga yordam beradi. Maqolada mediatexnologiyalarning ta'lim jarayonidagi o'rni, ularning afzalliklari hamda o'qitish metodikalariga integratsiyasi haqida fikr yuritiladi. Shuningdek, raqamli resurslar yordamida o'quvchilarning kommunikativ ko'nikmalarini rivojlantirish va ularning mustaqil ta'lim olish imkoniyatlarini kengaytirish masalalariga alohida e'tibor qaratiladi.

Kalit so'zlar: *Ingliz tilini o'qitish, mediatexnologiyalar, raqamli ta'lim, interaktiv o'qitish, kommunikativ metod, sun'iy intellekt, til o'rganish.*

KIRISH

Bugungi kunda ta'lim jarayonida zamonaviy texnologiyalarning o'rni tobora ortib bormoqda. Xususan, ingliz tilini o'qitishda mediatexnologiyalardan foydalanish o'quvchilarning til o'rganish jarayonini tezlashtirish, qiziqarli va samarali qilish imkonini beradi. Raqamli ta'lim platformalari, mobil ilovalar, sun'iy intellektga asoslangan tizimlar va interaktiv vositalar til o'rganish usullarini yangilashga yordam berib, individual yondashuvni ta'minlaydi.

Mediatexnologiyalar yordamida o'qitish nafaqat grammatik bilimlarni mustahkamlash, balki eshitish, gapirish, o'qish va yozish ko'nikmalarini rivojlantirishga ham xizmat qiladi. Shu bilan birga, interaktiv dars materiallari va

multimedialli kontentlar orqali o'quvchilarning darslarga bo'lgan motivatsiyasi ortadi hamda mustaqil ta'lim olish imkoniyatlari kengayadi.

Ushbu maqolada ingliz tilini o'qitishda mediatexnologiyalarning o'rni, ularning samaradorligi va ta'lim jarayoniga ta'siri tahlil qilinadi. Shuningdek, zamonaviy texnologiyalar yordamida o'quv jarayonini qanday optimallashtirish mumkinligi va ulardan foydalangan holda o'qitishning innovatsion usullari ko'rib chiqiladi.

ASOSIY QISM

Ingliz tilini o'qitishda mediatexnologiyalar va onlayn platformalarning roli Zamonaviy ta'limda interaktiv va raqamli texnologiyalar muhim o'rin tutadi. Quyidagi jadvalda Moodle, Google Forms va boshqa ta'lim platformalarining afzalliklari va ularni ingliz tilini o'qitishda qanday samarali qo'llash mumkinligi yoritilgan.

Platforma/Texnologiya	Afzalliklari	Qo'llash misollari
Moodle (Ochiq kodli o'quv platformasi)	O'quvchilar va o'qituvchilar uchun mustaqil ta'lim muhiti yaratadi, interaktiv topshiriqlar va testlar tayyorlash imkonini beradi	O'qituvchi ingliz tili grammatikasini mustahkamlash uchun turli testlar va viktorinalar yaratishi mumkin
Google Forms (So'rovnomalar va testlar yaratish)	Tezkor va interaktiv testlar, o'quvchilarning bilim darajasini baholash imkonini beradi	O'quvchilar uchun ingliz tilida so'z boyligini sinovdan o'tkazish yoki yozma fikr bildirish topshiriqlari tayyorlanadi
Edmodo (Ijtimoiy tarmoqqa o'xshash ta'lim platformasi)	O'qituvchi va o'quvchilar o'rtasida muloqot qilish, vazifalar va baholarni boshqarish imkonini beradi	O'quvchilar ingliz tilida yozma topshiriqlarni topshirib, o'qituvchidan fikr-mulohaza olishadi
Quizlet (So'z va iboralarni o'rganish uchun karta tizimi)	O'quvchilarga yangi so'zlarni tez yodlash va mustahkamlash imkonini beradi	O'qituvchi yangi mavzuga oid inglizcha so'zlar bilan kartalar to'plamini yaratishi mumkin
Kahoot! (O'yin shaklidagi testlar va viktorinalar)	O'quvchilarni o'yin orqali rag'batlantirish, darslarni interaktiv qilish imkonini beradi	Dars oxirida mavzu bo'yicha test o'tkazish va natijalarni ko'rib chiqish
Padlet (Interaktiv taxta)	O'quvchilar va o'qituvchilar o'z	O'quvchilar ingliz tilida esse

Platforma/Texnologiya	Afzalliklari	Qo'llash misollari
	g'oyalarini, yozma topshiriqlarni va fikrlarni vizual tarzda taqdim qilishlari mumkin	yozib, Padlet orqali fikr almashadilar
Canva for Education (Vizual ta'lim vositalari yaratish)	Infografika, taqdimot va interaktiv dars materiallari tayyorlash imkonini beradi	O'quvchilar inglizcha hikoya yoki dars mavzusiga mos infografikalar yaratadilar
Flipgrid (Video asosida muloqot qilish)	O'quvchilar o'z fikrlarini video shaklida ifodalashlari va til ko'nikmalarini rivojlantirishlari mumkin	O'quvchilar ingliz tilida o'z fikrlarini videoda aytib, dars davomida muhokama qilishadi
Google Classroom (Onlayn sinf xonasi)	Barcha materiallarni bitta joyda saqlash, topshiriqlarni yuklash va o'quvchilarni baholash imkonini beradi	O'qituvchi dars materiallarini yuklab, o'quvchilarning topshiriqlarini baholashi mumkin

Ushbu platformalar ingliz tilini o'qitishda ijodkorlik va interaktivlikni oshiradi, o'quvchilarning mustaqil ta'lim olish imkoniyatlarini kengaytiradi hamda ularga real hayotda tilni qo'llashga yordam beradi. Mediatexnologiyalarni to'g'ri qo'llash orqali dars jarayonini qiziqarli, samarali va innovatsion qilish mumkin.

XULOSA

Ingliz tilini o'qitishda mediatexnologiyalarning samaradorligini oshirish uchun quyidagi takliflarni ilgari surish mumkin:

1. Gamifikatsiyani kengroq joriy etish

Darslarni qiziqarli qilish uchun **Kahoot**, **Quizizz**, **Wordwall** kabi o'yin platformalaridan foydalanish.

O'quvchilarga ma'lum bosqichlarni bajarish orqali mukofot (virtual sertifikat, ball) berish.

2. Interaktiv va vizual materiallardan foydalanish

Canva for Education yordamida ingliz tilida vizual taqdimotlar, infografikalar yaratish.

Padlet orqali o'quvchilar o'z fikrlarini yozma yoki grafik shaklda ifoda qilishlari.

3. Sun'iy intellekt va chat-botlarni qo'llash

Elsa Speak orqali o'quvchilarga real muloqot tajribasini yaratish.

Talabalar uchun zamonaviy platformalar yordamida grammatika va talaffuzni avtomatik baholash tizimini joriy qilish.

4. O'zbek tiliga moslashtirilgan Moodle kurslarini ishlab chiqish

O'qituvchilar uchun **Moodle** orqali maxsus onlayn kurslar yaratish.

O'quvchilar o'zlari uchun individual ta'lim yo'nalishini tanlashi va o'z sur'atida o'rganishi.

5. Mobil ta'limni rivojlantirish

Google Forms va Google Classroom orqali onlayn testlar, imtihonlar va dars resurslarini taqdim etish.

Quizlet va Anki orqali o'quvchilarga yangi so'zlarni o'zlari uchun qulay vaqt va joyda yodlash imkonini berish.

Ushbu takliflar yordamida ingliz tilini o'qitish jarayoni yanada **samarali, qiziqarli va interaktiv** bo'ladi. O'qituvchilar va talabalar uchun mos keladigan texnologiyalarni tanlash orqali o'quv jarayonini optimallashtirish mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. **Qo'shoqboyev B., Abduazizova Z. "Zamonaviy axborot texnologiyalari va ta'lim"** – Toshkent: Fan, 2021. *Mazkur kitobda axborot texnologiyalarining ta'lim tizimidagi o'rni va ularning samaradorligini oshirish yo'llari yoritilgan.*
2. **Karimova D. A. "Elektron ta'lim texnologiyalari va innovatsion pedagogika"** – Toshkent: Universitet nashriyoti, 2020. *Dars jarayonida elektron resurslardan foydalanish va ularni amaliyotga tatbiq etish bo'yicha uslubiy qo'llanma.*
3. **Xolboyeva M., Quدراتov I. "Ta'limda raqamli texnologiyalar: metod va yondashuvlar"** – Samarqand: Zarafshon, 2022. *Moodle, Google Classroom, Kahoot va boshqa platformalar orqali ta'lim jarayonini samarali tashkil etish usullari bayon etilgan.*
4. **Yuldashev A., Oripov S. "Til o'qitishda innovatsion metodlar va mediatexnologiyalar"** – Toshkent: Iqtisodiyot, 2019. *Xorijiy tillarni o'qitishda zamonaviy texnologiyalar, masofaviy ta'lim va interaktiv vositalar haqida ma'lumot berilgan.*